

Bilag 2: Aftaletekster for grunddata

(Bilag til dagsordenspunkt 2: Grunddata initiativet i den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi).

21. maj 2012

Bilag 2: Delaftaler om bedre grunddata for vækst og effektivisering

10. maj 2012

Delaftale 1: Effektiv ejendomsforvaltning og genbrug af ejendomsdata

Problem

I dag findes oplysninger om ejendomme og bygninger i flere forskellige registre med hver deres definition af ”fast ejendom”. Forvaltningen af dette område er unødigt kompliceret, fordi der er behov for at sammensætte og anvende oplysninger fra forskellige registre. De indbyrdes afhængigheder mellem systemer og forvaltninger betyder, at moderniseringer med henblik på forenkling af forvaltningsområdet bør ske samordnet. Hvis der gennemføres ikke-samordnede moderniseringer af de statslige eller kommunale ejendomssystemer, skal den part, som moderniserer, ensidigt finansiere opbygningen af en infrastruktur til eget brug, og samtidig er der færre parter til at finansiere videreførelsen af den nuværende og ikke-moderniserede infrastruktur.

Baggrund

Ejendomsområdet er karakteriseret ved, at grunddata ikke er samlet i ét register, men er fordelt på forskellige registre. Det afspejler, at hver enkelt myndighed historisk har udviklet systemer og arbejdsgange, der passede til egne behov. Pga. forældede it-systemer, som er skabt, før det blev muligt digitalt at udveksle og sammenstille data fra mange forskellige kilder, vedligeholder offentlige myndigheder i dag de samme data flere steder og betaler drift og vedligeholdelse for unødvendige kopiregistre.

Løsning

Der gennemføres en sammenhængende reform af ejendomsregistreringen, som går på tværs af ”siloerne” på området. Herved udnyttes, at mulighederne for at realisere initiativet er særligt gode netop nu, da kommunerne har besluttet at udskifte deres væsentligste it-løsning på ejendomsområdet, Ejendomsstamregisteret (ESR). Også SKAT's vurderingssystemer (VUR og SVUR) er moderniseringsmodne.

Derfor etableres en infrastruktur, som sikrer, at oplysninger om ejendomme og bygninger samt disses ejerforhold registreres i de autoritative registre på ejendomsområdet (Matrikel, Tingbog og BBR) på en ensartet og sikker måde. Samtidig forbedres og harmoniseres grunddata om ejendomme under et fælles ejendomsbegreb: Bestemt Fast Ejendom (BFE).

Dermed vil kommunerne og SKAT, bl.a. til brug ved beregning af ejendomsskat og ejendomsvurderingen, kunne hente ajourførte oplysninger om ejendomme, bygninger og ejere heraf i grunddataregistrene. Hermed bortfalder behovet for ESR's registerdel med ejendoms- og ejeroplysninger samt andre kopiregistre.

Følgende initiativer gennemføres som led i denne aftale:

Matriklen

1. Grundregistreringen af ejerlejligheder og visse bygninger på lejet grund overgår til Matriklen fra Tingbogen og sker fremover efter samme procedure som grundregistrering af fast ejendom i øvrigt.
2. Registreringen af eksisterende ejerlejligheder og bygninger på lejet grund kvalitetssikres i forbindelse med overførslen til Matriklen.
3. Der etableres et fælles ejendomsbegreb med en entydig identifikation af ejendommen og dens bestanddele.
4. I tilknytning til Matriklen registreres ejendomme under tilblivelse med oplysninger om ejendommens endelige identifikation, stedfæstelse mv.

Tingbogen

5. Tingbogens data vedrørende eksisterende ejerlejligheder og bygninger på lejet grund kvalitetssikres i forbindelse med overførslen til Matriklen.
6. Registreringen af ejendomme i Tingbogen sker fremover, for så vidt angår de ejendomme, der findes i matriklen, på grundlag af oplysninger herfra
7. I tilknytning til Tingbogen etableres en Ejerfortegnelse som den autoritative fortegnelse over de faktiske ejere af fast ejendom.
8. Indberetning af ændringer i tinglyste og ikke-tinglyste ejerforhold indberettes fremover på en ensartet måde og samtidig indsamles efter nærmere aftale med kommunerne og SKAT oplysninger til brug for ejendomsbeskatningen.
9. Foged- og skifteretterne skal fremover indberette oplysninger om ejerskifte direkte til Tingbogen og/eller Ejerfortegnelsen.

BBR

10. Bygninger og boliger i BBR knyttes til det fælles ejendomsbegreb.
11. Med fællesoffentlige standarder, metoder og en digital komponent sikres, at kommunerne geokoder bygninger på en ensartet og effektiv måde.
12. Der udarbejdes forslag til et autoritativt bygningsarealbegreb mhp. beslutning om standardisering af de forskellige bygningsarealbegreber, der anvendes i dag.

Kommunerne

13. Den kommunale grunddataregistrering af ejendomme og ejere i ESR ophører som led i kommunernes afvikling af ESR.
14. KL og SKAT aftaler snarest snitflader mellem de kommunale og statslige ejendomsskattesystemer.

Adgang til grunddata om ejendomme

15. Grunddata om ejendomme i Matriklen, Ejerfortegnelsen, BBR og Vurderingsregisteret distribueres via datafordeleren og kan frit anvendes af myndigheder og private til kommercielle og ikke-kommercielle formål.

I forlængelse af disse initiativer kan bl.a. kommunerne og SKAT realisere gevinster ved at modernisere forretningssystemer, der anvender grunddata om ejendomme.

10. maj 2012

Delaftale 2: Effektiv genbrug af grunddata om adresser, administrative enheder og stednavne

Problem

Selv om den offentlige sektor indsamler og vedligeholder "state of the art"-data om adresser, stednavne og administrative enheder, udnyttes disse datasamlinger ikke i overensstemmelse med deres potentiale. Tidligere tiltag har høstet nogle af gevinsterne, men betydelige gevinster udestår stadig. Resultatet er, at der spildes ressourcer både i den offentlige og i den private sektor, og at der sker fejl, som koster penge, og som i en ulykkessituation kan have alvorlige konsekvenser.

Baggrund

Danmarks adresser og administrative inddelinger spiller i dag en fundamental rolle som en fælles reference, der benyttes på tværs af forvaltningsområder og sektorer. Oplysningen om en addresses beliggenhed i en bestemt administrativ enhed er i forbindelse med mange myndighedsopgaver en vigtig sagsoplysning.

Inden for politi-, beredskabs- og transportområdet og i det kraftigt voksende marked for satellitbaseret navigation spiller stednavne en tilsvarende vigtig rolle. For alarmopkald og i løsninger for kørselsplanlægning og -optimering er stednavne som "Skejby Sygehus", "Fredericia Banegård" eller "Grenen" ofte lige så vigtige som præcise adresser.

Også i den private sektor udgør data om adresser, administrative enheder og stednavne en kritisk ressource ift. rationelle processer, effektiv transport samt logistik og som grundlag for udvikling af nye produkter og tjenester.

Løsning

Der etableres et grundlag for effektivt og konsekvent genbrug af grunddata om adresser, stednavne og administrative enheder med henblik på, at disse grunddata:

- Danner et fælles grundlag for en effektiv, sammenhængende digital forvaltning
- Bidrager til konkurrencedygtighed, vækst og innovation hos virksomhederne
- Anvendes som entydig reference for politi-, ulykkes- og kriseberedskab.

Aftalen omfatter en forbedring af datagrundlaget og etablerer en sammenhængende infrastruktur, der sikrer, at data stilles rådighed for offentlige og private brugere på en effektiv og sikker måde:

Adresser

1. Adresserne i BBR er autoritative grunddata og skal genbruges i offentlige it-løsninger og processer. MBBL fastlægger krav om datakvalitet og aktualitet.

2. CPR tager de autoritative adresser i brug som grundlag for folkeregistreringen. CVR og SKAT tager de autoritative adresser i brug som grundlag for virksomhedsregistreringen.
3. MBBL moderniserer adresseregistret i BBR.
4. Registreringen af vejnavne og oplysninger om vejnavnes og adressers beliggenhed i administrative enheder overføres til BBRs adresseregister fra CPR.
5. CPR udfaser CPR Vejregistret efter en overgangsperiode.
6. Kommunerne supplerer BBR's adresser med et antal erhvervs- og enhedsadresser mm., som er i faktisk brug. MBBL bistår kommunerne hermed.

Stednavne

7. KMS moderniserer sit stednavnesystem, så det er muligt for andre parter at etablere integration til egne systemer og indmelde nye navne.

Administrative enheder

8. KMS sikrer, at nationale administrative enheder (fx sogn og postnumre) og obligatoriske kommunale distriktsinddelinger (afstemningsområder) samt supplerende bynavne registreres i KMS' DAGI-system. Dataansvaret er dog uforandret hos den myndighed, der forvalter den pågældende inddeling.
9. KMS etablerer en it-komponent, som kan procesunderstøtte ændringer i en inddeling.
10. KMS og kommunerne aftaler, hvordan der sikres samspil imellem DAGI og kommunale data om distrikter, når CPR Vejregistret nedlægges.

Adgang til grunddata om adresser, administrative enheder og stednavne

11. Grunddata om adresser, administrative enheder og stednavne distribueres via datafordeleren og kan frit anvendes af myndigheder og private til kommercielle og ikke-kommercielle formål.

10. maj 2012

Delaftale 3: Fælles grunddata for vandforvaltning og klimatilpasning

Problem

Forvaltningen af vandløb har væsentlig økonomisk, miljø-, klima- og fritidsmæssig betydning. I dag findes ikke et fælles, landsdækkende grunddatasæt for vandløb, som skaber sammenhæng mellem forskellige myndigheders vandløbsdata på tværs af administrative grænser. Det giver en mindre effektiv sagsbehandling på vandløbsområdet, medfører at de samme data vedligeholdes og indkøbes flere gange og er en barriere for, at en kommende klimatilpasningsindsats kan være virkningsfuld og omkostningseffektiv.

Baggrund

Mange offentlige institutioner løser opgaver i relation til vandløb og søger med forskelligt perspektiv. Løbende pågår forhandlinger med store økonomiske implikationer om indsatser med relation til vandløb. Desuden er vandløbsdata præget af komplekse love og regler. Der føres flere registre over vandløb i stat og kommuner, der er organiseret ud fra de forskellige lovgivninger, den forvaltningsmæssige opdeling af aktører og ud fra forskellige faglige dimensioner som miljø, hydrometri, hydrologi og topografi.

Løsning

For at realisere potentialet i statens og kommunernes vandløbsdata gennemføres følgende:

1. Kommunerne og Miljøministeriet etablerer og forvalter i fællesskab et landsdækkende fællesoffentligt grunddatasæt for vandløb med udgangspunkt i vandløbsdata fra det Fællesoffentlige Geografiske Administrationsgrundlag (FOT)
2. Miljøministeriet etablerer en service, som giver myndighederne adgang til løbende at vedligeholde grunddata om vandløb
3. Grunddatasættet for vandløb distribueres via datafordeleren og kan frit anvendes af myndigheder og private til kommercielle og ikke-kommercielle formål
4. Frem mod ØA2014 udarbejdes forslag til, hvordan eksisterende lovgivning på vandløbsområdet justeres, så grunddatasættet for vandløb lægges til grund for effektiv forvaltning af vandløb på alle relevante områder
5. Frem mod ØA2014 udarbejdes forslag til en fællesoffentlig hydrologisk højdemodel baseret på bl.a. grunddatasættet for vandløb

Grunddata for vandløb etableres på basis af FOT vandløbsdata. Disse suppleres evt. med udvalgte forvaltningsobjekter, som er knyttet til vandløbene.

Specifikationen af disse grunddata udarbejdes sammen med alle væsentlige offentlige og private aktører på vandløbsområdet. Grunddata for vandløb vedligeholdes som led i FOT-samarbejdet og myndighedernes opgaveløsning i forbindelse med vandløb.

Gennemgangen af lovgivningen og implementeringen af grunddata om vandløb i love og regler sker i samarbejde med de berørte myndigheder og afstemmes med de øvrige grunddatainitiativer.

10. maj 2012

Delaftale 4: Fri og effektiv adgang til geografiske data

Problem

Produktionen af landkort og matrikelkort finansieres i dag ved en kombination af salg af rettigheder til data til private og aftaler om fri adgang til at bruge data for offentlige myndigheder. Medfinansieringen af kortproduktionen via salg af adgang til data til private giver bl.a. følgende udfordringer:

- Unødig dobbeltkortlægning og dobbeltindsamling af data i den offentlige sektor og hos private
- Begrænsninger på offentlige myndigheders mulighed for at udnytte de geografiske data, da de ikke må flyde frit mellem offentlige myndigheder og private
- Unødig administration i forbindelse med aftaleindgåelse, fakturering mm.
- Manglende realisering af potentialet i den private sektor for udnyttelse af og forretningsudvikling med de offentlige geodata af høj kvalitet.

Baggrund

KMS er en statsvirksomhed og er lovgivningsmæssigt forpligtet til at søge at få dækket så mange som muligt af virksomhedens omkostninger til data og services ved brugerbetaling. Dette gælder både i forhold til den private og offentlige sektor. Offentlige myndigheders adgang til og anvendelse af data håndteres i dag gennem samlede aftaler for staten, kommunerne og regionerne samt en særskilt aftale med Forsvaret. Aftaler om privates adgang til geodata indgås individuelt.

KMS og kommuner tilvejebringer og vedligeholder i regi af foreningen FOT-Danmark de basale data, der indgår i landkort. KMS og kommunerne i FOT har delt ophavsret til disse data. KMS og kommunerne sælger FOT-data til private virksomheder.

Løsning

Der gives fri adgang til de offentlige landkort, matrikelkortet og højdemodellen. Dette indebærer, at:

1. Kommunerne og KMS giver fri adgang til landkort-data i FOT-databasen.
2. KMS giver fri adgang til KMS' samling af landkort (Kort10 og øvrige topografiske produkter).
3. KMS giver fri adgang til matrikelkortet.
4. KMS giver fri adgang til Danmarks Højdemodel og sikrer ajourføring svarende til en landsdækkende ajourføring med fem års interval.
5. Med fri adgang til ovennævnte datasæt kan myndigheder og private frit anvende disse data til kommercielle og ikke-kommercielle formål.

6. Frem mod ØA2014 udarbejder KL og KMS forslag til en fremtidig struktur for FOT-samarbejdet, der kan sikre landsdækkende FOT-data med et indhold og en aktualitet, der gør disse data anvendelige som geografisk administrationsgrundlag.

Der gives fri adgang til ovennævnte datasæt pr. 1. januar 2013. Der tilvejebringes i nødvendigt omfang hjemmel hertil. Lov om Kort og Matrikelstyrelsen revideres i forlængelse af denne aftale, og offentlige aftaler med Stat, Kommune, Region og Forsvar om adgang til og medfinansiering af geografiske data tilpasses.

10. maj 2012

Delaftale 5: Effektiv grundregistrering af personer og færre kopiregistre

Problem

CPR har en lang historik med en pålidelig folkeregistrering af danske borgere og udlændinge med fast ophold i Danmark, men Danmark er i stigende omfang et åbent samfund. Dette indebærer, at udlændinge i stigende omfang opholder sig i Danmark i kortere eller længere tid eller samarbejder med danske virksomheder. Udlændinge uden fast ophold grundregistreres hos flere forskellige myndigheder. Dette giver overlappende registrering, manglende muligheder for at koble data om disse personer på tværs af forvaltningsområder, forøgede it-omkostninger og besværlig administration hos bl.a. kommunerne. Denne praksis medfører også, at en del udlændinge med relation til danske myndigheder ikke kan få en NemID og dermed ikke betjenes digitalt i systemer baseret på NemID.

Endvidere er der i årenes løb etableret supplerende og overlappende registre til vedligeholdelse og distribution af grunddata om personer, hvilket er omkostningsfyldt.

Baggrund

Den korrekte og fyldestgørende grundregistrering af personer er et fundament i stort set alle forvaltningsprocesser i de danske myndigheder. Den fortsatte digitalisering og effektivisering af den offentlige sektor gør det i stigende grad ønskeligt, at alle offentlige myndigheder anvender samme grunddata om personer til registreringer og afgørelser, og at datagrundlaget altid er ajourført.

Løsning

Frem mod ØA2014 udarbejdes forslag til og business case for en effektivisering af grundregistreringen af personer (danskere og udlændinge), der forvaltes af danske myndigheder. Forslaget skal bl.a. omfatte følgende:

1. En fælles grundregistrering af og tildeling af en entydig identifikationsnøgle (ud over CPR-nummeret) til personer (danskere og udlændinge), der forvaltes af en eller flere danske myndigheder
2. Fastlæggelse af hvilke oplysninger om personer, der betragtes som fællesoffentlige grunddata og i forlængelse heraf evt. udvidelse af registrering i CPR med yderligere oplysninger
3. Forslag til mere effektiv distribution af grunddata om personer under hensyntagen til fælles egenskaber samt principper for grunddata
4. Handlingsplan for udfasning af kopi-registre med grunddata om personer.

10. maj 2012

Delaftale 6: Effektivt genbrug og deling af grunddata om virksomhederne

Problem

Myndigheder med erhvervsrettede forvaltningsopgaver vælger i dag i en række tilfælde ikke at anvende de fællesoffentlige grunddata om virksomheder i CVR, da disse data ikke på alle områder er tilstrækkeligt dækkende og valide. Som konsekvens heraf har nogle myndigheder etableret skyggeregistre, hvilket medfører yderligere omkostninger for myndigheder og hos virksomhederne, som skal oplyse de samme informationer til flere myndigheder.

At have en korrekt og fyldestgørende grundregistrering af virksomheders grunddata er afgørende for, at myndighederne kan løse deres forvaltningsopgaver over for virksomhederne på en effektiv og korrekt måde, der samtidig er smidig og pålægger virksomhederne mindst mulige byrder.

Baggrund

Ovenstående problemstillinger udspringer af følgende faktuelle forhold:

- Ikke alle virksomheder, som er underlagt myndigheders forvaltning kan i dag tildeles et CVR-nr.: Små virksomheder med under 50.000 kr. i årlig omsætning kan de facto ikke lade sig registrere, men kan være genstand for offentlig forvaltning. Udenlandske virksomheder uden fast forretningssted tildeles ikke CVR nr., men alene et SE-nr. i SKAT's registre. Konsekvensen heraf er, at myndigheder ikke alene kan anvende CVR-registret til identifikation. Kommunerne har unødvendige omkostninger til KMDs V-data, SKAT må opretholde SE-numre, og ATP benytter SE-numre som udgangspunkt for deres forvaltning osv.
- Kvaliteten af visse data i CVR er ikke tilstrækkelig: I dag registreres et beregnet antal fuldtidsansatte på CVR- og P-nummerniveau, tegningsregler registreres i fritekst, virksomheder drevet fra ikke-adressefast lokation registreres oftest på ejerens privatadresse.
- CVR-data og Selskabsdata skal kunne anvendes frit: Den eksisterende aftale om frikøb af CVR-data gælder alene ved myndigheders anvendelse af data i deres interne myndighedsudøvelse. Selskabsdata indhenter myndighederne selv, da omkostningerne ved at hente dem fra ERST er betydelige, og prisen danner derved en barriere for effektivt genbrug af oplysningerne.

Løsning

For at realisere potentialerne ved et mere effektivt genbrug og deling af virksomhedernes grunddata gennemføres følgende:

1. Der gives mulighed for, at virksomheder med under 50.000 kr. i årlig omsætning kan registreres i CVR-registeret med en særlig virksomhedsform.
2. Der gives mulighed for, at udenlandske virksomheder uden fast forretningssted i Danmark, men med pligter i henhold til dansk lovgivning, kan registreres i CVR-registeret.
3. Der arbejdes for, at SE-numre udfases så hurtigt som muligt. Hvis SE-numre fortsat er nødvendige for andre offentlige myndigheder end SKAT efter 2013, så udstilles virksomhedernes SE-numre via CVR-registeret fra primo 2014.
4. Kommunerne udfaser anvendelsen af V-data-registret.
5. I CVR vedligeholdes fremover fra eIndkomst-registret oplysning om antallet af ansatte for hver virksomhed og produktionsenhed.
6. For produktionsenheder gives mulighed for at tilknytte en geografisk position som et supplement til en autoritativ adresse. For produktionsenheder hvor det ikke er muligt at tilknytte en autoritativ adresse gives mulighed for udelukkende at tilknytte en geografisk position
7. Tegningsreglerne struktureres, så de kan anvendes i digital myndighedsudøvelse.
8. Grunddata om virksomheder i CVR-registeret og Selskabsdata-registeret kan frit anvendes af myndigheder og private til kommercielle og ikke-kommercielle formål. Data vil kunne distribueres af datafordeleren.

Kommunernes evt. yderligere behov for tilpasninger af CVR-registeret og finansiering heraf drøftes mellem KL og Erhvervs- og Vækstministeriet.

10. maj 2012

Delaftale 7: Fælles distributionsløsning til grunddata (datafordeler)

Problem

Der eksisterer i dag separate distributionsløsninger for grunddata om personer, virksomheder, adresser, boliger og geografi, som dog funktionelt minder meget om hinanden. For de myndigheder, der står for disse registre, er distribution forbundet med stigende omkostninger, og for de offentlige dataanvendere er det omkostningsfuldt og mindre stabilt at skulle hente data fra flere forskellige distributionsløsninger.

Baggrund

Med grunddata-indsatsen leveres en sammenhængende, billigere og enklere grunddatainfrastruktur, hvilket også sætter fokus på behovet for effektiv distribution af data. Analyser af de tekniske muligheder og business casen viser, at det er muligt at etablere en fælles løsning til distribution af disse data, der på samme tid har større kapacitet, mere stabilitet, gør data billigere at integrere for grunddata-anvenderne og samlet set er billigere at drive.

En fælles løsning vil kunne genanvende komponenter, aftaler, kompetencer og it-arkitekturer fra de eksisterende distributionsløsninger. Hermed reduceres omkostninger og risici.

Løsning

Der etableres en datafordeler som en fællesoffentlig infrastruktur til distribution af grunddata med følgende principper og målsætninger:

1. Alle grunddata distribueres via datafordeleren. Datafordeleren kan også anvendes til at distribuere andre relevante data end grunddata.
2. Opdatering af grunddata sker fortsat gennem grunddata-forvalterens grænseflader. Grunddata-forvalteren skal til datafordeleren levere og vedligeholde en opdateret kopi af grunddata med en frekvens, der er tilstrækkelig i forhold til brugernes behov for aktualitet.
3. Eksisterende dataansvar er uændret, og dataansvarlige sikrer udviklingen af data- og grænsefladebeskrivelser til udstilling på datafordeleren. Tværgående databeskrivelser udarbejdes i samarbejde af de relevante dataansvarlige.
4. Datafordeleren distribuerer data via online-opslag, hændelser og fil-distribution til både offentlige og private brugere.
5. Datafordeleren leverer standardiserede aftaler for adgang til grunddata.
6. Hvis en offentlig eller privat bruger i medfør af lovgivning, frikøbsaftaler eller betalingsaftaler har ret til at anvende data i datafordeleren, så kan denne bruger som udgangspunkt downloade disse data uden yderligere omkostninger. Dog således, at brugen af datafordeleren er rimelig og ikke

hindrer andre brugere i at trække data fra datafordeleren. Ved særlige eller omfattende behov for downloads eller tilgængelighed kan en bruger indgå særskilt aftale med datafordeleren herom.

7. Datafordeleren opbevarer og distribuerer data i henhold til gældende lov.

Datafordeleren konsoliderer i første omgang distributionsløsningerne hos CPR (persondata), CVR (virksomhedsdata), Kortforsyningen (KMS' kort-, matrikel- og geografiske data), den kommende Ejerfortegnelse, Vurderingsregisteret og BBRs bygnings- og adressedata. Yderligere datakilder og registre forventes på sigt at indgå i datafordeleren.

Datafordeleren implementeres som en række bølger for at reducere kompleksitet og risici. Bølgerne er afstemt med de behov, der følger af de øvrige delaftaler i grunddata-programmet:

Bølge	Milepæle	Tidspunkt
Bølge 0	Aftaler indgået med udviklingsleverandører, projektorganisation etableret	Primo 2013
Bølge 1	Aftaler med øvrige leverandører, basisinfrastruktur etableret	Medio 2013
Bølge 2	Basisdistributionsplatform etableret, geodata og OIS (BBR) i drift	Ultimo 2013
Bølge 3	Udvidet distributionsplatform etableret, CVR og CPR i drift	Medio 2014
Bølge 4	Migrering af resterende databrugere, Ejerfortegnelsen i drift	Ultimo 2014
Bølge 5	Distributionsløsninger konsolideret	Ultimo 2015